

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 24 marca 2026 r.

Poz. 1290

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.99.2026.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 23 marca 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436, z 2026 r. poz. 252)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVI/165/26 Rady Miejskiej w Resku z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Resko na lata 2026-2029.

Uzasadnienie

W dniu 26 lutego 2026 r. Rada Miejska w Resku podjęła uchwałę Nr XVI/165/26 w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Resko na lata 2026-2029. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 2 marca 2026 r.

W toku badania legalności tej uchwały stwierdzono, że w stopniu istotnym narusza ona obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych¹⁾, zgodnie z którym

Rada gminy może przyjąć, w drodze uchwały, program usług społecznych, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej. Uchwała taka, w myśl ust. 2 przywołanej regulacji, stanowi akt prawa miejscowego.

Nie budzi zatem wątpliwości uprawnienie Rady Miejskiej w Resku do uchwalenia Programu Usług Społecznych w Gminie Resko na lata 2026-2029. Analiza jego treści prowadzi jednak do wniosku, że nie spełnia on warunków ustalonych przez ustawodawcę.

Z brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych wynika, że ustanowienie w gminie programu usług społecznych nie jest zadaniem obligatoryjnym, o czym świadczy użycie przez prawodawcę w tym przepisie sformułowania „może przyjąć”. Jeśli jednak rada gminy zdecyduje się taki program uchwalić, to powinien on spełniać wymogi określone w ustawie o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 tego aktu *program usług społecznych zawiera, w szczególności:*

- 1) nazwę i cel programu;
- 2) okres realizacji programu;
- 3) opis potrzeb uzasadniających realizację programu;
- 4) charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem;

¹⁾ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2026 r., poz. 165).

- 5) *określenie usług społecznych oferowanych w programie;*
- 6) *warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie;*
- 7) *wysokość opłaty za usługi społeczne, osoby uprawnione do uzyskania ulg w opłacie za usługi społeczne i wysokość tych ulg, jeżeli program przewiduje opłatę lub ulgi w opłacie za usługi społeczne;*
- 8) *sposób dokumentowania spełniania warunków, o których mowa w pkt 6, oraz uprawnień do uzyskania ulg w opłacie, o których mowa w pkt 7 ;*
- 9) *dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1);*
- 10) *organizację programu, w tym etapy jego realizacji;*
- 11) *sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności jego realizacji;*
- 12) *budżet programu oraz źródła jego finansowania.*

Cyt. unormowanie określa minimalny obowiązkowy zakres programu usług społecznych, o czym przesądza użycie w nim sformułowania „zawiera w szczególności”. Oznacza to, że pominięcie któregokolwiek z elementów programu wymienionych w art. 5 ust. 3 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych powoduje, że taki program jest niepełny, a uchwała rady gminy w tym przedmiocie jest prawnie wadliwa.

Analiza treści Programu Usług Społecznych w Gminie Resko na lata 2026-2029, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XVI/165/26, wykazała, że nie wskazano w nim przewidywanej liczby osób objętych tym programem, a także nie określono budżetu programu. Tym samym, Rada Miejska w Resku nie zrealizowała w sposób prawidłowy dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt. 4 i pkt 12 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy program usług społecznych powinien zawierać charakterystykę i przewidywaną liczbę osób objętych programem. W poświęconym temu zagadnieniu punkcie 4. Programu Usług Społecznych w Gminie Resko na lata 2026-2029 Rada Miejska postanowiła, że *Program realizowany będzie na rzecz wszystkich mieszkańców Gminy Resko, w ramach limitów miejsc dotyczących każdej usługi. Limity będą ustalone indywidualnie dla każdej usługi, a wynikać będą z możliwości organizacyjnych, finansowych i lokalowych. Ilość osób/rodzin oraz grup społecznych korzystających z poszczególnych rodzajów usług społecznych jest uzależniona od każdorazowo identyfikowanych potrzeb oraz opracowanego i ewentualnie realizowanego Indywidualnego Programu Usług Społecznych (w przypadku usług powyżej 3 miesięcy), który może podlegać aktualizacji. Liczba osób i rodzin oraz grup społecznych objętych usługami społecznymi podlega bieżącemu monitorowaniu w odniesieniu do ogólnej liczby mieszkańców gminy Resko.*

W sposób ogólny scharakteryzowano zatem odbiorców Programu Usług Społecznych w Gminie Resko w latach 2026-2029 – jako wszystkich mieszkańców Gminy Resko. Konkretyzacja grup osób objętych poszczególnymi usługami realizowanymi w ramach Programu została przedstawiona w opisie poszczególnych pakietów omówionych w punkcie 5 Programu (np. rodziny z dziećmi w wieku 0-5 lat, rodzice oczekujący dziecka, opiekunowie prawni – jako odbiorcy usługi „Lokalny klub rodzinny” w pakiecie I. Rodzinnym, seniorzy 60+ zamieszkujący na terenie gminy Resko - jako odbiorcy usługi „Reska karta seniora” w pakiecie II. Senioralnym, czy osoby i rodziny doświadczające nagłych, trudnych sytuacji życiowych – jako odbiorcy usługi „Interwencja kryzysowa” w pakiecie III. Zdrowotnym itd.).

Jednak ani w ramach ogólnej charakterystyki osób objętych Programem, ani w poszczególnych pakietach świadczonych usług społecznych nie wskazano przewidywanej liczby osób nimi objętych. Wobec wyraźnej dyspozycji art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, nakazującej określenie liczby osób objętych programem, za niewystarczające uznać trzeba postanowienie, że liczba tych osób korzystających z poszczególnych rodzajów usług społecznych jest uzależniona od każdorazowo identyfikowanych potrzeb i będzie monitorowana w odniesieniu do ogólnej liczby

mieszkańców, podczas gdy nie została wskazana nawet przewidywana liczba osób korzystających z takich usług.

Konsekwencją braku określenia choćby przybliżonej liczby osób, na rzecz których Program Usług Społecznych w Gminie Resko w latach 2026-2029, która – co zrozumiałe – może ulegać zmianie w zależności od zaistnienia okoliczności uzasadniających objęcie danej osoby konkretną usługą społeczną, jest niemożność zaplanowania wysokości środków przeznaczonych na realizację Programu.

Art.5 ust. 3 pkt 12 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych nakłada na radę gminy obowiązek określenia w programie usług społecznych jego budżetu i źródeł finansowania. Tymczasem, w punkcie 11. załącznika do uchwały Nr XVI/165/26 Rada Miejska w Resku wymieniła jedynie źródła finansowania Programu Usług Społecznych w Gminie Resko w latach 2026-2029, tj.: środki własne, dotacje w ramach programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, inne dostępne programy zewnętrzne oraz odpłatność odbiorców usług (określona w % wartości usługi lub jej elementu). Nie wskazała jednak nawet ogólnej puli środków finansowych zaplanowanych na realizację całego Programu, ani też kwot pieniędzy potrzebnych na świadczenie poszczególnych usług przewidzianych w Programie.

Omówione powyżej uchybienia: brak wskazania liczby osób objętych Programem Usług Społecznych w Gminie Resko w latach 2026-2029 oraz brak określenia budżetu tego programu powoduje, że jest on niekompletny. Rada Miejska w Resku nie zrealizowała w sposób prawidłowy dyspozycji normy art. 5 ust. 3 pkt 4 i pkt 12 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, pomijając w uchwalonym Programie Usług Społecznych w Gminie Resko w latach 2026-2029 kwestie wskazane tymi przepisami do uregulowania.

Uchwała Nr XVI/165/26 w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Resko na lata 2026-2029 jest aktem prawa miejscowego. Powinna zatem regulować kwestie wynikające z delegacji ustawowej, na podstawie której została podjęta, w taki sposób, aby przyjęte w oparciu o nią normy uzupełniały przepisy powszechnie obowiązujące. Podejmując akty prawa miejscowego na podstawie normy ustawowej organ stanowiący gminy musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady wiąże się zaś z naruszeniem związku formalnego i materialnego pomiędzy aktem prawa miejscowego a ustawą i świadczy o niewypełnieniu delegacji ustawowej lub wykroczeniu poza zakres ustawowego upoważnienia, co nie może mieć miejsca w demokratycznym państwie prawa.²⁾

W tym stanie rzeczy, wobec niewypełnienia delegacji ustawowej art. 5 ust. 3 pkt 4 i pkt 12 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, a tym samym istotnego naruszenia tych przepisów, konieczne i uzasadnione jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr XVI/165/26 Rady Miejskiej w Resku z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych w Gminie Resko na lata 2026-2029.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

²⁾ Por. wyrok WSA w Opolu z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt II SA/Op 288/15.